

PARAULES DEL PRESIDENT EN LA SESSIÓ CONSTITUTIVA DE LA VIII LEGISLATURA

Palau del Parlament, 17 de novembre de 2006

Molt honorable senyor president de Catalunya, honorables conselleres i consellers, il·lustres senyores diputades, il·lustres senyors diputats, digníssimes autoritats, senyores i senyors,

«Catalunya i la llibertat són la mateixa cosa». I joestic orgullós de treballar per Catalunya i per la llibertat.

Iniciem avui la vuitena legislatura des del restabliment de la democràcia. Asseguts en aquests escons hi ha 135 diputats i diputades que tindran la immensa responsabilitat de contribuir a la millora del benestar i a la llibertat dels ciutadans i les ciutadanes d'aquest país.

Les institucions d'un país són molt importants. Ho són en qualsevol país que tingui estat, però encara més en un país com Catalunya, en què en determinats moments la perseverança de les persones que eren al capdavant de les institucions han permès traspasar un llegat comú de generació a generació, fent possible que avui siguem aquí.

És el cas, per exemple, de l'Institut d'Estudis Catalans, que ara fa cent anys naixia com un projecte d'Enric Prat de la Riba i que s'ha acabat convertint en un eix vertebrador de la història, de la cultura, de la ciència, de la llengua i del pensament del nostre país. I també ho és aquesta institució, el Parlament de Catalunya, que, malgrat les moltes dificultats, ha seguit el fil ininterromput de la història des que Lluís Companys va assumir-ne la presidència ara fa setanta-quatre anys.

Hi ha nació perquè hi ha la gent i hi ha una voluntat col·lectiva, que s'expressa, entre d'altres, mitjançant les seves institucions. I aquestes perviuen gràcies a la fermesa, el rigor i la voluntat de moltes persones que dediquen el seu temps i el seu treball no a l'interès individual, sinó al col·lectiu, al del conjunt de la nació catalana.

En aquesta part inicial del meu discurs vull, doncs, reivindicar obertament, amb un punt d'orgull, fins i tot, la feina que fan les diputades i els diputats d'aquesta cambra. Per desgràcia, massa sovint s'ha menystingut la feina dels parlamentaris, que són, al cap i a la fi, els polítics per definició, per excel·lència. I jo avui insisteixo a reivindicar el seu paper. No solament el que ha estat fins ara: reivindico també el que ha de ser.

La passada legislatura vam viure moltes reformes, entre les quals voldria destacar les reformes dels espais per créixer i guanyar qualitat en els àmbits de treball. Cal que continuem insistint en aquesta línia de creixement i dignificació dels espais d'aquesta casa. Vam treballar per modernitzar i obrir el Parlament a la ciutadania.

El gran canvi, la revolució parlamentària dels propers anys, ja no és només obrir-lo a la ciutadania, sinó aconseguir que el Parlament es faci present a tot el país, a tot el territori, que els 135 diputats i diputades passin a formar part del paisatge actiu, que arribin a cada poble, a cada vila, a cada ciutat, a cada racó del país, per recollir les inquietuds, les propostes, les idees i els somnis de tot un poble; que esdevinguin 135 punts de connexió viva entre el Parlament i els més de 7 milions de catalans i catalanes.

Vostès no són només polítics: vostès són diputats i diputades al Parlament de Catalunya, representants polítics del poble català, de les persones, del territori, dels molts sectors que conformen la nostra nació. I com a diputats i diputades tindran la gran responsabilitat d'escollir el proper president de Catalunya, de debatre i participar en l'elaboració de lleis, de recollir les inquietuds de la ciutadania i de traslladar-les a aquesta cambra. Vostès són els qui poden donar suport i han de donar impuls al Govern; també els que n'han de fer el control.

Sigui en la majoria de govern o en l'oposició, les diputades i els diputats de Catalunya fan una gran tasca, gens fàcil, plena de responsabilitats, que cal assumir. Ho deia de manera exemplar el president Pujol: «Un polític ha d'optar i ha de prendre decisions, s'ha de comprometre, ha de córrer el risc d'equivocar-se, ha de decidir, i això és precisament un component de la grandesa de la política.»

La política és plena d'encerts i d'errors, i el món és ple de matisos. Per sort, som un país políticament plural, com correspon a un país que ha defensat durant segles la seva llibertat. Som un país que valora el diàleg i la rica varietat del pensament polític.

Aquesta legislatura que acabem de deixar enrere hem perdut el reflex d'alguns d'aquests matisos, algunes veus que trobarem a faltar. La més recent, la del president Xicoy, president que fou d'aquesta cambra la tercera i quarta legislatures i per a qui vull tenir un record especial i molt sentit. Tan sentit com el record del president Reventós, un històric del socialisme català i que fou el president del Parlament en la cinquena legislatura. O la veu del síndic Anton Cañellas, o les de polítics amb grans conviccions que per sobre de partits defensaven la llibertat i el país, com l'enyorat Pere Esteve, sempre amb aquell punt d'equilibri i racionalitat indispensables per fer política, com Francesc Ferrer i Gironès, que tant va lluitar en defensa de la llengua catalana, o polítics com l'Antoni Gutiérrez Díaz, que havien protagonitzat el procés de recuperació de les nostres institucions i de la lluita per la democràcia. Eren anys de repressió, de silenci imposat, de falta de llibertat, quan el 1965 Jordi Sarsanedas, que ahir ens va deixar, escrivia: «I què hi farem, si som el poble-nosa, / si el món, almenys aquí, es refusa a assemblar-se / a la imatge que en fa el vostre desig? / No heu d'esperar que presentem excuses.» Tots ells, i molts d'altres, com Miquel Porter i Moix, Juan Martín Toribio o Marta Mata, que també ens han deixat en aquests darrers tres anys, van treballar pels drets i les llibertats de la ciutadania; van intentar, des de diferents punts de vista, ajudar a fer de Catalunya un país on les persones visquessin millor.

És, de fet, el que provem de fer tots nosaltres. Tanmateix, massa sovint hi ha una gran diferència entre el que es fa al Parlament i el que en percep la ciutadania. És per això que cal que fem d'aquesta qüestió un dels propòsits de canvi d'aquesta vuitena legislatura.

Cal prendre mesures per motivar, implicar i aconseguir una major participació de la gent en la política catalana. La bona qualitat de la democràcia necessita la participació de la ciutadania, però no a qualsevol preu. Necessitem una participació alta, però fonamentada en el coneixement, en la informació i en el

pensament crític. Ens cal més implicació i participació, però també ens cal fomentar més cultura política, fugir de manipulacions i demagògies. Sense cultura tampoc no hi ha llibertat.

Ens cal, per tant, un debat transversal que cal acabar traduint en propostes concretes, que ha d'esdevenir acció. L'hem de fer els polítics, els grups parlamentaris, els partits, però també hem de ser capaços de traslladar-lo a la societat, i sobretot d'aconseguir la col·laboració dels mitjans de comunicació. Necessitem la seva complicitat, perquè, no per caprici, en diem, del nostre temps, «l'era de la informació» o «de les comunicacions».

Precisament, per la implementació de les noves tecnologies, per aprofitar encara més les seves possibilitats, passen de segur algunes de les claus per aconseguir una major participació i una major cultura política. I això em porta inevitablement – i aprofito per agrair l'eficàcia, l'eficiència, el rigor, dels professionals d'aquesta casa– a recordar i remarcar l'esforç que el Parlament ha fet, hem fet, en aquesta línia i el que encara hem de fer.

En l'anterior mandat vam fer passos importants per la modernització de la institució, modernització de mitjans i de conceptes, modernització d'espais i de circuits, una modernització que ha de continuar aquesta legislatura que avui comencem i que ha de ser una de les grans prioritats que ens hem de marcar. Tenim bones eines que encara podem millorar, però també cal que siguem conscients que hem de modernitzar mentalitats, sobretot modernitzar mentalitats, també en el parlamentarisme. Aquest ha de ser un repte compartit.

En la línia de la modernització, aquest Parlament es va dotar l'anterior legislatura d'un nou reglament, un reglament que hem de saber utilitzar justament per superar aquesta distància entre ciutadania i institucions, perquè ens dona eines per fer-ho, un reglament que ens permet avançar en immediatesa, en transparència, en rigor, en aprofundiment democràtic. Aprofitem-lo, doncs.

I permetin-me també parlar de la nostra projecció internacional. Els puc dir amb tota certesa, i també amb orgull, que el Parlament de Catalunya és una referència a escala internacional. Ho he pogut comprovar personalment aquests darrers tres

anys. Per descomptat que ho és a escala europea, i la presidència de la CALRE, que vam exercir el 2005, sens dubte que hi ha ajudat, però ho és perquè fa molts anys que Catalunya ha tingut vocació europea i s'ha projectat al món. I ho ha fet políticament, econòmicament i culturalment, i ho hem de continuar fent. Des del parlamentarisme també, perquè en aquest món global, xarxa de xarxes, som un nòdul preferent i referent, que pot fer molt per la projecció de Catalunya, del que aquí es fa, aprofitant el valor afegit de la identitat en el món de la globalització.

El camí a recórrer per dibuixar el país que somiem, la nova Catalunya en el món globalitzat, tot just comença a traçar-se. I aquesta cambra n'ha de ser novament el punt de trobada, un espai de reflexió i debat de la nació catalana, una reflexió que necessàriament ha de ser serena, oberta i participativa.

Històricament, Catalunya ha tingut una manera pròpia de fer política. Ens han caracteritzat el torn de paraula, el diàleg, el respecte a la pluralitat, la capacitat de parlar i la disponibilitat d'escoltar. Ha estat de sempre la nostra manera de superar les diferències: enraonar, no discutir. I fer-ho, això sí, amb passió, passió per un país que és el nostre, passió per la gent que hi viu, passió per la nostra cultura, passió per la nostra llengua.

Tenim l'oportunitat d'imaginar, de construir Catalunya com volem que sigui, i ho hem de fer amb el màxim d'entusiasme, perquè es tracta d'un projecte apassionant.

El diàleg, el consens i el respecte a la diversitat d'opinions han d'impregnar el dia a dia d'aquest Parlament. I, evidentment, des de la presidència, des d'aquesta Mesa, ens esforçarem perquè el clima d'entesa a la cambra sigui una realitat.

És imprescindible que el debat parlamentari es basi en fets i no en polèmiques estèrils. Si no ho aconseguim, no fem la feina que el poble ens ha encomanat. És el primer pas per recuperar la confiança de la gent d'aquest país i fer entendre que sempre treballem per la ciutadania; que, de fet, no ho hem deixat de fer mai; que la política no és només per resoldre preocupacions i problemes presents, sinó també per posar les bases per resoldre els reptes futurs.

Fa tres anys convidava les senyores diputades i els senyors diputats a començar a escriure el guió de la utopia. I ho vam fer. I un tros d'utopia va deixar de ser-ho, va esdevenir realitat. Utopies particulars, utopies col·lectives. Avui, tres anys després, tenim la certesa que podem continuar escrivint el guió de la utopia, que, si ens ho proposem, un dia deixarà definitivament de ser-ho. Encara tenim capacitat i necessitat d'escriure molt més.

El país té reptes importants que són damunt la taula, que són també en la consciència de la gent, tenen noms i cognoms, i els hem de saber afrontar: el desplegament del nou Estatut, el finançament, les infraestructures d'aquest país, la immigració. Només són quatre exemples que ens reclamen una atenció especial, que ens reclamen una gran responsabilitat política a totes i tots; ens reclamen unitat; ens reclamen sentit d'estat, de país si vostès volen; ens reclamen estar a l'alçada de les circumstàncies. Esperen decisions importants, amb gran incidència sobre el país, sobre els més de 7 milions de catalanes i catalans. Caldrà, doncs, responsabilitat, molta generositat; caldrà diàleg, caldrà la recerca del consens.

Siguem capaços d'escoltar-nos els uns als altres; siguem capaços d'escoltar la gent i d'entendre què ens reclama; siguem capaços de convertir les paraules en fets, la voluntat en acció, i siguem capaços de ser prou hàbils tots plegats per retrobar la unitat que els grans temes de país, que la nostra nació, ens demanen sense concessions.

I deixin-me recordar unes paraules d'un altre gran polític del nostre país, Josep Pallach. Deia Pallach: «La nació no és per nosaltres ni un fet diví, ni tan sols una dada indestructible de la natura humana. És un fet històric, social, sotmès a totes les sinuositats del fer i desfer dels homes.»

Senyores diputades, senyors diputats, reitero el compromís de treballar per una Catalunya més lliure, que esdevingui sinònim de benestar, d'oportunitats, de progrés, de justícia, de pau, de respecte i de tolerància. En definitiva, una realitat nacional positiva de la qual ens sentim part amb orgull, amb una ànima composta pel patrimoni de la nostra història i la il·lusió pel nostre futur.

De nou, amb la solemnitat dels moments històrics, declaro constituït el Parlament de Catalunya en aquesta vuitena legislatura.

He començat aquest discurs amb una cita del president Lluís Companys: «Catalunya i la llibertat són la mateixa cosa.» Doncs justament per això, perquè són la mateixa cosa, permetin-me acabar aquest discurs tal com ho vaig fer fa tres anys: visca Catalunya lliure!

Els convido a cantar el nostre himne nacional.